



Вказана стаття була написана одним з активних членів ГО «Наш Рід» - Антоном Тирпаком, за матеріалами III-го Гайд-парку, який відбувся в Ужгороді, ще у листопаді 2014 року. Крім того, вказана стаття була опублікована в обласній газеті «РІО», за № 6 (878), від 7 лютого 2015 року під назвою «В Ужгороді понад тисяча бродячих собак»...

*Голова громадської організації «Наш Рід»,  
випускник історичного факультету УжДУ - Ю. Ключівський*

### **Відповідально до чотирилапих**

Саме, навколо такої ідеї-проекту вели розмову учасники третьої зустрічі Гайд-парку, який відбувся 28 листопада 2014 року, а приміщенні Закарпатської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Ф. Потушняка (м. Ужгород).

Ідею ж проведення такого заходу подали члени ГО «Наш Рід», а організатором заходу виступила - громадська організація «Кінологічний Клуб Лайка» (ГО ККЛ).

Серед запропонованих питань цього форуму були такі, як: доцільність та організація обліку чотирилапих у місті; нормативне впорядкування утримання чотирилапих, через прийняття відповідних рішень міської влади; повноваження ветеринарних служб, нагляд та контроль з боку санітарно-епідеміологічних структур міста; шляхи організації притулків (включаючи приватних) для чотирилапих; облаштування майданчиків у місті, для вільного виходу чотирилапих, екологічне впорядкування виходу чотирилапих в місті, розміщення паперових та пластикових пакетів для екскрементів й сміттєвих урн, а також пристосування останніх - для собачих міток; місцеві збори з власників за утримання чотирилапих (податок з тварин) та нормативна база (розміри збору й терміни сплати, пільги, звільнення від збору) й порядок формування бюджету та статті витрат з нього, санкції та штрафи, а також – контрольні органи та їх повноваження по цьому збору тощо.

Для ужгородських «собачників» та місцевих кінологів корисною була інформація, про роботу Європейської кінологічної виставки (EUROPEAN Dog SHOW 2014), яка проходила у жовтні 2014 року, в м. Брно (Чеська Республіка), в роботі якої прийняли участь й члени ГО ККЛ та доповіли про перебіг останньої, в якій брали участь 25 000 собак (зі своїми господарями), майже з усієї Європи!

Натомість, у ході спілкування з європейськими спеціалістами по проблемах бездомних собак, від яких потерпають й міста України, з подивом дізнались, що головною «бідною» є - нелегальне, а звідси - неконтрольоване розмноження домашніх улюбленців та, фактично «бізнес» на продажі останніх.

До розмови на Гайд-парку було запрошено: представників відповідних органів влади й управління та зацікавлених структур міста, як то - міська Рада, ветеринарна та санепідемстанції служби тощо; власників чотирилапих, дресирувальників та волонтерів а також усіх небайдужих, як-то - громадяни, громадські лідери та активісти, діячі культури та мистецтва, підприємці, представники ЗМІ, молодіжних та донорських організацій, політики, чиновники, спонсори та інших.

Результатом третьої зустрічі Гайд-парку, стала не тільки згода - підписати запропонований, організаторами заходу - текст Меморандуму ідеї-проекту «Відповідально до чотирилапих» та координації зусиль присутніх, але й домовленість учасників по продовженню роботи, в запропонованому форматі.

Разом з тим, треба констатувати, що вищевказаній проблемі, ні міська влада, ні інші служби міста – не приділяють належної уваги. Саме це й показала вказана зустріч, яку проігнорували, практично, усі запрошені - чиновники міста, включаючи навіть орган міської Ради – газету «Ужгород»!



А в «сухому залишку», крім байдужості «керівників» міста і представників відповідних органів та служб, таке: «акція» Євро-2012 (та кошти на це) - давно закінчилась; завершення будівництва міського, собачого притулку (розпочато в 2014 році) – все ще в майбутньому (включаючи інфраструктуру навколо нього); кошти волонтерів та спонсорські дари/пожертви - мають властивість... закінчуватись! Як «наслідок»: європейське місто, у «взаєминах» з чотирилапими, «живе» відповідно до Рішення Ужгородської міської Ради «Про епідеміологічну та епізоотичну ситуацію в місті», від... 30.03.1999 року(!); останній, міський (тобто: муніципальний) притулок було... ліквідовано із «занепадом» (читай: дерибаном) ДОСААФ; чисельність безпритульних тварин у місті - складає близько 1000 особин (585 одиниць у житловій багатоквартирній забудові та 390 одиниць - мігруючі зграї у приватній забудові та промисловій зонах міста); в 2013 році, бездомні пси перекусали... 113 ужгородців (за 2014 рік – підрахунки... тривають!); бродячі зграї псів - є загрозою не лише санітарно-епідеміологічному благополуччю населення обласного центру, безпеці та життю мешканців й гостей міста, але й створюють загрозу виникнення епізоотій...

Натомість, людина приручила собаку, тому й мусить нести за неї відповідальність. Очевидно, що поодиноці нічого не вирішити. Адже «смітить», фактично, чотирилапими - вся громада: спритники, вони ж лже-заводчики - безконтрольно розводять псів та котів, називаючи це «бізнесом», в ході якого здійснюють вибраковку, за «допомогою» вулиці; у когось собачка «загуляла», а тепер невідомо куди подіти (чи віддати в «добрі руки») виводок метисів; хтось, банально немає коштів на корм; комусь ліньки вставати зранку щоб вигулювати «подарунок», а хтось – просто... жорстокий. Результат, свідками якого ми усі є - сотні тварин на вулиці: гавкають ночами, кусають перехожих, погіршують санітарний стан міста та й без того складну - його екологію...

Тому, одному громадянину або й кільком активним городянам та, навіть кільком волонтерським організаціям (особливо, коли місцева влада – зовсім ігнорує очевидні проблеми із чотирилапими!) - важко щось зробити у цьому напрямку. А от коли всі, зацікавлені ужгородці, разом візьмуться: починаючи від власників собак, ініціативних городян та волонтерів, закінчуючи міською владою та громадськістю - все можна зробити, причому - як у Європі!

А от починати треба... із знайомства між зацікавленими сторонами та з відвертих розмов про цю проблему. Форма спілкування, яка запропонована вище - відома, по крайній мірі у Європі, давно. Це - регулярні засідання Гайд-парку, де небайдужі жителі міста мають можливість обговорити актуальні питання, а саме про: розведення тварин, їх щеплення та ветеринарний догляд, облік та дресування собак, організацію місцевого збору (податку за утримання тварин), облаштування для них майданчиків для вигулу та встановлення урн з пакетами для збирання екскрементів тощо.

Тому, наскільки подібна була зустріч, у форматі вільного мікрофону та була дієвою - покаже час. Наразі, вже є окремі напрацювання, зокрема: залучено ЗМІ краю, включаючи місцеве телебачення, до висвітлення цієї проблеми та пропозицій небайдужих; готуються пропозиції до нормативної бази щодо обліку та запровадження місцевого збору з власників тварин у місті; вже виготовлено «стартові», паперові мішечки для збору екскрементів тощо.

Однак, головне - почати вирішувати вищевказане, повернувшись лицем до проблеми бездомних тварин в обласному центрі...

Антон Тирпак, співзасновник ГО «Кінологічний клуб Лайка», Ужгород, 25.01.2015

**Підготовлено:**

*Пошуковою групою ГО «Наш Рід», керівник – Ключевський Р.М.*